

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-147>

УДК 658.14

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ КОМПЛЕКСНОЇ ОЦІНКИ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

THEORETICAL ASPECTS OF COMPREHENSIVE ASSESSMENT OF ENTERPRISE PERFORMANCE

Ткачук Наталія Миколаївна

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи,
страхування та фондового ринку,
Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1947-7565>

Василенко Катерина Василівна

здобувачка вищої освіти на магістерському рівні,
Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова
ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-0116-2544>

Tkachuk Nataliia, Vasylenko Kateryna

Leonid Yuzkov Khmelnytsky University of Management and Law

У статті розглянуто теоретичні аспекти комплексної оцінки результатів діяльності підприємства. Розкрито роль і значення прибутку як основного результату діяльності підприємства та об'єкта комплексної оцінки. Окреслено сутність і необхідність комплексної оцінки результатів діяльності підприємства. Акцентовано увагу на основних її елементах і ключових етапах здійснення. Зазначено, що комплексна оцінка ґрунтується на одночасному та узгодженому аналізі сукупності показників, які відображають різні аспекти господарських процесів і узагальнені висновки щодо результатів діяльності підприємства. Для комплексної оцінки результатів діяльності підприємства запропоновано розрахувати інтегральний показник рентабельності, до складу якого входить низка показників прибутковості відповідно до специфіки діяльності та галузевих особливостей підприємства.

Ключові слова: результати діяльності, прибуток, прибутковість, рентабельність, інтегральний показник, комплексна оцінка.

The article considers the theoretical aspects of comprehensive assessment of enterprise performance. The role and importance of profit as the main result of the enterprise's activity and the object of its comprehensive assessment are revealed. The essence and necessity of a comprehensive assessment of performance results for an enterprise under martial law are outlined. A comprehensive assessment of an enterprise's performance involves determining the amount of its profit and allows assessing the place of an enterprise in the industry by the level of its profitability. Attention is focused on its main elements and key stages of implementation. It is noted that a comprehensive assessment is based on a simultaneous and coordinated analysis of a set of indicators reflecting various aspects of economic processes and generalised conclusions about the results of an enterprise's activities. The formation of a comprehensive assessment is a step-by-step process which involves the transition from the analysis of individual single indicators to the final higher-level assessments and to obtaining a comprehensive assessment. It is noted that in a comprehensive assessment of the enterprise's performance, the integral absolute parameter should be considered the enterprise's profit, and the integral relative parameter – the level of profitability (profitability) of the enterprise. A comprehensive assessment of the enterprise's performance should include the following formalised methods: ranking of financial indicators, calculation of the integral indicator, comparison of the calculated indicators with the reference (normative) values. For a comprehensive assessment of the enterprise's performance, it is proposed to calculate an integral indicator of profitability, which includes a number of profitability indicators in accordance with the specifics of the enterprise's activities and industry characteristics. It is emphasised that each enterprise has the right to independently determine the optimal number of profitability indicators to be used for a comprehensive assessment of its economic performance. The author specifies the main requirements that should be met by the indicators of profitability of an enterprise.

Keywords: performance results, profit, profitability, profitability, integral indicator, comprehensive assessment.

Постановка проблеми. У сучасних умовах господарювання управління підприємством має бути зорієнтоване на забезпечення високої результативності діяльності в нестабільних умовах розвитку економіки країни. Одним із важливих елементів у процесі розробки та ухвалення управлінських рішень є всебічна та комплексна оцінка прибутку як основного результату господарської діяльності підприємства. Адже в умовах ринкової економіки саме прибуток виконує не лише функцію основного індикатора ефективності господарювання, а й виступає критично важливим фактором економічного розвитку підприємств, галузей та економіки країни загалом. Аналіз формування прибутку та зміни прибутковості підприємства є необхідним для ідентифікації основних факторів впливу на його динаміку в різні часові періоди, а також для виявлення потенційних резервів нарощення обсягів та рівня прибутковості підприємства в майбутньому.

На сьогодні існує широкий спектр методичних підходів до оцінки та аналізу господарської діяльності підприємств, однак, у межах даного дослідження, основну увагу зосереджуємо на необхідності комплексної оцінки результатів діяльності підприємства. Враховуючи це, доцільним є розгляд теоретичних аспектів проведення такої оцінки в сучасних умовах ведення господарської діяльності підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблематика оцінки та аналізу формування прибутку підприємств досліджувалася такими вітчизняними науковцями, як: В. С. Андрійцем [1], І. О. Бланком [1], Т. Ф. Косянчуком [2], Р. О. Костирком [3], Т. В. Машоніною [4], О. В. Павелком [5], А. М. Поддєрьогіним [6], А. В. Трусовою [7], А. М. Турилом [8] та ін. Варто відмітити, що вищезгаданими вченими зроблено значний внесок у розробку теоретико-методологічних основ аналізу результатів діяльності підприємств, проте, на наш погляд, більш глибокого дослідження потребують теоретичні аспекти комплексної оцінки результатів господарської діяльності підприємства. Саме це й зумовило вибір теми нашої роботи й сформулювало її мету та завдання.

Мета статті. Метою дослідження є висвітлення характерних особливостей теоретичних аспектів комплексної оцінки результатів діяльності підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Господарська діяльність підприємств оцінюється та аналізується на основі системи взаємопов'язаних показників, що

відображають рівень ефективності їх господарської діяльності. Взаємозв'язки між економічними показниками можуть бути досліджені лише за умови комплексного підходу до оцінки, яка передбачає всебічний аналіз усіх аспектів функціонування підприємства в мінливих умовах ринку. Для забезпечення точності розрахунків і формулювання обґрунтованих висновків, які адекватно відображають реальні економічні процеси в діяльності підприємства, необхідно розробити складну систему взаємозалежностей між показниками аналізу та вибудувати ієрархічну структуру факторів впливу на результативний показник.

На нашу думку, підсумковим показником діяльності підприємства є прибуток, величину якого можна виражати як в абсолютних, так і в відносних величинах. Прибуток відіграє визначальну роль як основне джерело фінансування розвитку підприємства, а також зростання добробуту його працівників і власників. При цьому зауважимо, що формування прибутку відбувається завжди під впливом управлінських рішень менеджмента підприємства, що приймаються в різних сферах його діяльності, як у прямій, так і в опосередкованій формі.

З огляду на це, для підприємства критично важливо сформувати ефективну систему управління, яка базуватиметься на об'єктивному аналізі та комплексній оцінці результатів господарської діяльності особливо в умовах військового стану. Ключовими компонентами такої системи є [1]:

- аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища, що передбачає оцінку факторів, які впливають на функціонування підприємства, включаючи ринкову кон'юнктуру, ресурсний потенціал та особливості операційних процесів;

- формування аналітичної інформації – збір, обробка та систематизація даних про діяльність підприємства, які необхідні для ухвалення стратегічних управлінських рішень;

- прийняття управлінських рішень, що передбачає розробку та реалізацію заходів, спрямованих на досягнення стратегічних і тактичних цілей підприємства з врахуванням результатів аналізу та комплексної оцінки;

- моніторинг і коригування прийнятих рішень необхідні для забезпечення постійного контролю за результатами впровадження запропонованих заходів із подальшою адаптацією до змінних умов.

Для правильного розуміння показників діяльності підприємства особливу роль віді-

грає чітке окреслення сутності комплексної оцінки та її основних завдань у контексті управління прибутком. Загалом, така оцінка передбачає всебічне дослідження результатів діяльності підприємства (його прибутку та прибутковості), що дозволяє визначити його позицію в галузі за основними фінансовими показниками. Така комплексна оцінка не лише дає змогу дослідити поточний фінансовий стан підприємства, а й служить інформаційною основою для ухвалення ефективних управлінських і фінансових рішень, спрямованих на забезпечення зростання прибутку та прибутковості.

Відтак зазначимо, що комплексна оцінка результатів господарської діяльності підприємства – це всебічна, комплексна, детальна характеристика його функціонування, що сформована на основі глибокого аналізу ключових економічних і фінансових показників. Саме комплексна оцінка здатна забезпечити одночасне та узгоджене дослідження сукупності всіх показників, які відображають різні аспекти господарських процесів підприємства. За результатами комплексної оцінки формуються загальні висновки щодо ефективності діяльності підприємства, які ґрунтуються на виявлених якісних і кількісних відхиленнях від обраної бази порівняння. Такою базою можуть слугувати планові чи нормативні показники, історичні дані, середньоринкові значення аналогічних показників за поточний чи попередній періоди часу, результати діяльності аналогічних підприємств або інші орієнтири розвитку галузі [8].

Господарська діяльність підприємства характеризується системою взаємопов'язаних показників, що перебувають у певній ієрархічній залежності. На початковому рівні цієї ієрархії розміщуються базові (прості) показники, які можуть бути легко підсумованими, вимірними, розрахованими та представленими у вигляді абсолютних або відносних величин. Процес здійснення комплексної оцінки є поступовим і передбачає логічний перехід від аналізу окремих одиничних показників до агрегованих підсумкових оцінок, які охоплюють певні аспекти діяльності підприємства й далі – до інтегрованої, комплексної оцінки результатів діяльності підприємства, що представляє собою найвищий рівень цієї ієрархічної будови. Варто зазначити, що зведені оцінки відображають лише результати підприємства за конкретними напрямками його діяльності, тоді як комплексна оцінка дає можливість отримати інтегрований показник

загальної ефективності його функціонування. Тому комплексна оцінка формується на основі синтезу оцінок проміжних рівнів ієрархії показників із застосуванням статистичних методів усереднення, що дозволяє отримати єдиний комплексний показник результативності господарської діяльності [7].

Зауважимо, що складність із застосуванням комплексної оцінки часто виникає при виборі відповідного критерію (показника), особливо за умов функціонування багатофакторних систем. У таких випадках визначення єдиного інтегрального індикатора може стати дещо утрудненим, а витрати на проведення розрахунків можуть не відповідати очікуваній результативності оцінки. Крім того, процес комплексного оцінювання може супроводжуватися методологічними та організаційними труднощами. Саме тому головним завданням комплексної оцінки є формування інтегрального результативного параметра на основі агрегування різних методів кількісного та якісного аналізу. З урахуванням вищезазначеного, в рамках проведення комплексної оцінки результатів господарської діяльності підприємства до інтегральних абсолютних параметрів доцільно відносити прибуток як ключовий фінансовий результат функціонування підприємства, тоді як інтегральним відносним параметром може бути рівень рентабельності (прибутковості) за відповідний період. Розрахунок вказаних інтегральних показників комплексної оцінки може базуватися на використанні різних статистичних методів і підходів кількісного та якісного аналізу фінансових показників діяльності підприємства.

Не викликає сумніву, що таке поєднання множини показників у єдиний інтегральний індекс дає можливість оцінити якісні зміни досліджуваного об'єкта аналізу (покращення або погіршення) порівняно з базовим рівнем, проте, не дозволяє точно оцінити характер цих змін. Водночас, формування інтегрального показника не вимагає використання одного індикатора для оцінки результативності діяльності підприємства. Навпаки, такий агрегований показник служить загальним орієнтиром для оцінки стану підприємства та загальної економічної ситуації на ринку, оскільки для детального аналізу використовуються система взаємопов'язаних показників, які забезпечують комплексне врахування всіх аспектів досліджуваного явища.

Отже, комплексна оцінка результатів діяльності підприємства виконує ключову роль у прийнятті управлінських рішень. Вона вико-

ристовується власниками для обґрунтування стратегічного розвитку, менеджерами – як інформаційна база для оперативного фінансового планування, а також може стати ефективним інструментом у системі антикризового управління підприємством [2].

Для проведення комплексної оцінки існує широкий спектр методів і критеріїв. Спільним для них всіх є попереднє визначення переліку фінансових показників, які впливають на загальний результативний показник оцінки. Головним етапом процесу комплексної оцінки є обробка вхідної інформації, яка формується з попереднього аналізу поточної та ретроспективної ситуації й базується на синтезі математичних, статистичних і аналітичних методів, які в комплексі забезпечують високу об'єктивність і достовірність отриманих результатів.

Розглянемо основні етапи комплексної оцінки результатів діяльності підприємства є [28]:

1. Формування системи оцінних показників, що передбачає вибір тих індикаторів, які повно характеризують усі аспекти діяльності підприємства.

2. Оцінка окремих показників може здійснюватися шляхом аналізу кожного з обраних показників окремо для виявлення їхнього стану, динаміки та взаємовпливу.

3. Синтез отриманих оцінок – поєднання індивідуальних показників в єдину комплексну оцінку, що дозволяє сформувати повну оцінку ефективності діяльності підприємства.

Варто зазначити, що головною перевагою комплексної оцінки результатів діяльності підприємства є її методологічна чіткість і прозорість. Чітко сформований набір фінансових показників уможливує отримання інтегрального показника, який служить ефективним інструментом для оперативного управління та контролю. Крім того, системний і послідовний аналіз усіх характеристик діяльності підприємства дає змогу легко виявити його слабкі місця та вживати необхідні коригувальні заходи для підвищення загальної ефективності його функціонування в мінливих умовах ринку.

На сьогодні в науковій літературі достатньо повно висвітлено питання комплексного підходу аналізу діяльності підприємства. Здебільшого, комплексна оцінка обґрунтовується застосуванням низки формалізованих методик, які за своїми основними параметрами можна розділити на три ключові групи [6]:

1. Ранжування фінансових показників і коефіцієнтів передбачає необхідне їх впоряд-

кування за значеннями задля вибору основних напрямів аналізу та оцінку.

2. Обчислення інтегрального показника, що передбачає розрахунок інтегрального індексу, який відображає загальний стан підприємства чи досліджуваного явища.

3. Порівняння отриманих розрахункових значень результативних показників з нормативними величинами для завчасного виявлення відхилень від встановлених стандартів, а також з метою їх оцінки та виявлення резервів покращення.

Тому комплексна оцінка результатів діяльності підприємства передбачає всебічне дослідження рівня, структури й динаміки як абсолютних, так і відносних показників. Найчастіше для агрегованої оцінки фінансових результатів застосовуються в аналізі відносні показники прибутковості (рентабельності), які дають можливість співставити величину прибутку підприємства, як кінцевого фінансового результату його діяльності, з іншими важливими показниками й охарактеризувати ефективність використання його ресурсного потенціалу. Комплексна оцінка результатів діяльності підприємства повинна охоплювати такі основні моменти [4]:

- оцінка динаміки й структури фінансових результатів на основі аналізу даних Звіту про фінансові результати, що дозволяє своєчасно ідентифікувати ключові тенденції змін у фінансовому стані підприємства та його прибутковості;

- факторний аналіз прибутку спрямований на виявлення основних причин (факторів, чинників) зростання чи зниження фінансових результатів, а також на пошук внутрішніх і зовнішніх чинників, які мають вплив на ефективність функціонування підприємства;

- аналіз фінансових результатів за видами діяльності підприємства відповідно до вимог стандартів бухгалтерського обліку (операційною, інвестиційною, фінансовою), що дозволяє оцінити вплив кожного з видів операційної діяльності підприємства на формування фінансового результату його діяльності й акцентувати в подальшому увагу на найбільш прибуткових сегментах;

- обчислення інтегрального (агрегованого) показника рентабельності на основі дослідження усіх можливих показників прибутковості, що дає змогу отримати узагальнену, комплексну оцінку ефективності діяльності підприємства на основі розуміння його фінансової стійкості та конкурентоспроможності.

Різноманітність характеристик і особливостей усіх напрямів господарської діяльності підприємства зумовлює широку варіативність показників рентабельності, які застосовуються для аналізу та прогнозування ефективності його функціонування. Водночас, проблема використання показників рентабельності полягає в тому, що жоден із них не є універсальним, тобто таким, який дозволяє однозначно характеризувати успішність чи неуспішність господарської діяльності підприємства.

Для забезпечення комплексної оцінки результатів діяльності підприємства ми пропонуємо визначити інтегральний (комплексний) показник рентабельності на основі обчислення середньої геометричної, який визначається як корінь n-го ступеня із добутку обраних показників прибутковості за формулою:

$$P_k = \sqrt[n]{D1 * D2 * \dots * Dn},$$

де P_k – комплексний показник рентабельності підприємства;

$D1, D2, \dots, Dn$ – окремі показники прибутковості підприємства в коефіцієнтній формі, що характеризують різні аспекти його діяльності;

n – кількість показників прибутковості підприємства, що входять до розрахунку комплексного показника P_k .

Зауважимо, що, на нашу думку, такий підхід дозволяє усунути вплив сильних коливань окремих коефіцієнтів прибутковості, забезпечуючи більш збалансовану та об'єктивну оцінку загальної ефективності діяльності підприємства в обчисленому комплексному показнику рентабельності.

На сьогодні кожне підприємство може в певній мірі самостійно здійснювати вибір оптимальної кількості та складу показників прибутковості (рентабельності) для обчислення комплексного показника рентабельності господарської діяльності. Підкреслимо, що залежно від специфіки функціонування підприємства та його управлінських потреб, до розрахунку комплексного показника рентабельності можуть бути використані наступні коефіцієнти прибутковості:

- прибутковість (рентабельність) продажу, яка відображає ефективність реалізації продукції, товарів, робіт або послуг підприємства в звітному періоді;

- прибутковість (рентабельність) основних засобів, оборотних активів чи сукупних активів, що характеризує результативність

використання наявних матеріальних ресурсів підприємства;

- прибутковість (рентабельність) власного, залученого чи позиченого капіталу, або сукупного капіталу демонструє рівень дохідності вкладень власників підприємства, ефективність використання залучених ресурсів кредиторів чи позиченого капіталу банків;

- прибутковість (рентабельність) витрат показує рівень витратності діяльності підприємства.

Вибір конкретних показників зумовлений особливостями діяльності підприємства, його галузевою приналежністю, фінансовою стратегією та індивідуальним баченням власників майбутнього місця підприємства на ринку. Саме такий підхід дозволяє максимально пристосувати методику комплексної оцінки результатів діяльності підприємства до реальних умов його функціонування й забезпечує високу точність та співставність оцінки фінансової ефективності. Ми вважаємо, що використані для обчислення інтегрального показника рентабельності діяльності підприємства показники прибутковості повинні відповідати таким критеріям [6]:

- чіткість, прозорість та простота обчислень – фінансові показники повинні бути легкими для розуміння та правильного трактування результатів;

- доступність даних для розрахунку – інформація, яка необхідна для визначення показників має бути у вільному доступі (фінансова звітність підприємства);

- надійність статистичного, облікового та аналітичного обґрунтування обчислень – методологія розрахунку показників повинна базуватися на дієвих методиках і методах обліку, статистичного аналізу тощо;

- адекватність відображення економічної реальності – показники мають коректно відтворювати фінансовий стан і динаміку результатів діяльності підприємства;

- порівнюваність показників у часі – фінансові індикатори повинні забезпечувати аналіз змін у часі, дозволяючи проводити ретроспективні оцінки стану чи явищ;

- ідентифікація та оцінка резервів – показники мають сприяти виявленню можливостей, ресурсів для підвищення ефективності діяльності підприємства в майбутньому;

- відповідність галузевим особливостям – показники мають максимально враховувати особливості сфери та виду діяльності підприємства.

Висновки. На основі вищезазначеного можна стверджувати, що рентабельність є багатовимірним, інтегральним показником, який комплексно відображає результативність (ефективність) функціонування підприємства. Вона служить індикатором його здатності до адаптації в умовах економічної нестабільності та ризиків, зумовлених воєнним станом, забезпечуючи раціональне використання вкладених і наявних ресурсів та демонструючи результативність господарської діяльності. Формування високого рівня рентабельності передбачає реалізацію стратегії оптимізації витрат і максимізації доходів

від операційної діяльності підприємства сьогодні. Вибір конкретного показника рентабельності (прибутковості) залежить від поставлених цілей аналізу та спеціальних вимог оцінки фінансових результатів менеджменту підприємства. Комплексний підхід до оцінки результатів діяльності підприємства підвищує продуктивність використання його ресурсного потенціалу, сприяє оптимізації управління персоналом, а також покращує координацію між структурними підрозділами, що буде мати позитивний вплив і на підвищення ефективності взаємодії з клієнтами, постачальниками та іншими контрагентами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бланк І. О., Ситник Г. В., Андрієць В. С. Управління фінансами підприємств: підручник; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 791 с.
2. Костирко Р. О. Оцінка потенціалу прибутковості підприємства для прийняття управлінських рішень. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2019. № 4. Т. 2. С. 85–89.
3. Косянчук Т. Ф. Результативність діяльності підприємства та її діагностика. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2020. № 3. Т. 1. С. 121–124.
4. Машошина Т. В., Супрун О. О. Сутність та значення фінансової результативності в діяльності підприємства. *Current methods of improving outdated technologies and methods*. 2024. № 1. С. 88–89.
5. Павелко О. В. Факторний аналіз фінансових результатів діяльності будівельних підприємств: методика та особливості проведення. *Вісник НУВГП. Серія «Економічні науки»*. 2020. Випуск 1(89). С. 168–187.
6. Поддєрьогін А. М., Скочій С. В. Факторний аналіз формування прибутку виробничого підприємства. *Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України*. 2018. № 2. С. 304–318.
7. Трусова Н. В., Терещенко М. А. Фінансовий аналіз підприємства: методика та практика: навч. посіб. Тавр. держ. агротехнол. ун-т. 2-ге вид. Мелітополь: Мелітоп. міськ. друк., 2019. 272 с.
8. Турило А. М. Фінансово-економічні аспекти оцінки результатів і ефективності діяльності підприємства. *Фінанси України*. 2019. № 8. С. 35–44.

REFERENCES:

1. Blank I. O., Sytnyk H. V., Andriiets V. S. (2018). *Upravlinnia finansamy pidpriemstv: pidruchnyk* [Upravlinnia finansamy pidpriemstv: pidruchnyk]. Kyiv. nats. torh.-ekon. un-t. 2-he vyd., pererob. i dopov. Kyiv : Kyiv. nats. torh.-ekon. un-t, 791 p. (in Ukrainian).
2. Kostyrko R. O. (2019). Otsinka potentsialu prybutkovosti pidpriemstva dlia pryiniattia upravlinskykh rishen [Assessment of the potential of enterprise profitability for making managerial decisions]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu – Bulletin of Khmelnytsky National University*, no. 4. vol. 2, pp. 85–89.
3. Kosianchuk T. F. (2020). Rezultatyvnist diialnosti pidpriemstva ta yii diahnostryka [Enterprise performance and its diagnostics]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu – Bulletin of Khmelnytsky National University*, no. 3, vol. 1, pp. 121–124.
4. Mashoshyna T. V., Suprun O. O. (2024). Sutnist ta znachennia finansovoi rezultatyvnosti v diialnosti pidpriemstva. [The essence and significance of financial performance in an enterprise's activities]. *Current methods of improving outdated technologies and methods*, no. 1, pp. 88–89.
5. Pavelko O. V. (2020). Faktorny analiz finansovykh rezultativ diialnosti budivelynykh pidpriemstv: metodyka ta osoblyvosti provedennia [Factor analysis of financial performance of construction enterprises: methodology and features of conducting]. *Visnyk NUVHP. Serii «Ekonomiczni nauky» – Bulletin of the National University of Vocational Education and Training. Series «Economic Sciences»*, vol. 1(89), pp. 168–187.
6. Poddierohin A. M., Skochii S. V. (2018). Faktorny analiz formuvannia prybutku vyrobnychoho pidpriemstva [Factor analysis of profit formation of a production enterprise]. *Zbirnyk naukovykh prats Universytetu derzhavnoi fiskalnoi sluzhby Ukrainy – Collection of scientific works of the University of the State Fiscal Service of Ukraine*, no. 2, pp. 304–318.

7. Trusova N. V., Tereshchenko M. A. (2019). *Finansovyi analiz pidpriemstva: metodyka ta praktyka: navch. posib.* [Financial analysis of an enterprise: methods and practice: a textbook]. Tav. derzh. ahrotekhnol. un-t. 2-he vyd. Melitopol: Melitop. misk. druk., 272 p. (in Ukrainian).

8. Turylo A. M. (2019). Finansovo-ekonomichni aspekty otsinky rezultativ i efektyvnosti diialnosti pidpriemstva [Financial and economic aspects of assessing the results and efficiency of an enterprise]. *Finansy Ukrainy – Finance of Ukraine*, no. 8, pp. 35–44.